

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **N. P. D.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 4. 2023, č. j. 17 A 6/2023-56, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 9. 1. 2023, č. j. CPR-34340-6/ČJ-2022-930310-V240, a účinky rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, ze dne 27. 9. 2022, č. j. KRPP-89239-60/ČJ-2020-030022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 17. 4. 2023, č. j. 17 A 6/2023-56, zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 1. 2023, č. j. CPR-34340-6/ČJ-2022-930310-V240, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Odboru cizinecké police, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 27. 9. 2022, č. j. KRPP-89239-60/ČJ-2020-030022, jímž byla žalobci podle § 50a odst. 2 písm. b) a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území členských států EU do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a následně rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[3] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odkázal stěžovatel na judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k tomuto institutu a uvedl, že by vycestování mělo negativní dopad na jeho soukromý a rodinný život. Stěžovatel je manželem paní H. T., nar. X, která je občankou České republiky a se kterou

uzavřel sňatek dne X. Na území ČR žijí také oba stěžovatelovi rodiče (matka, paní B. T. L. H., nar. X, a otec, pan D. N. D., nar. X), kteří mají v ČR povolen trvalý pobyt. Dále na území ČR žijí také dvě stěžovatelovy sestry (D. T. D. L., nar. X a D. P. V., nar. X), přičemž obě mají české státní občanství, a stěžovatelův bratr (D. H. V., nar. X), který zde má rovněž povolen trvalý pobyt. Stěžovatel se snaží svou pobytovou situaci na území ČR aktivně řešit, neboť ihned po uzavření sňatku se svou manželkou podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, která však byla zamítnuta z toho důvodu, že se měl dopustit obcházení zákona uzavřením účelového manželství. Po zahájení řízení v nyní posuzované věci stěžovatel podal novou žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, která však byla rovněž zamítnuta ze stejného důvodu. Proti tomuto rozhodnutí, resp. proti rozhodnutí o stěžovatelově odvolání, které bylo Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců zamítnuto, podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 19. 7. 2022, č. j. 77 A 115/2021-48, zamítl. Stěžovatel se dále proti uvedenému rozsudku krajského soudu bránil kasační stížností, která je vedena u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Azs 237/2022, přičemž o ní dosud nebylo rozhodnuto.

[4] Nepřiznáním odkladného účinku by došlo ke zpřetrhání vazeb mezi stěžovatelem a jeho rodinou v České republice, v zemi původu přitom stěžovatel, kromě svých prarodičů, nemá žádné vazby či zázemí. Bylo by tak nepřiměřeně zasaženo do práva na soukromý a rodinný život stěžovatele i jeho rodinných příslušníků. Stěžovatel také nebude moci uplatňovat svá práva v případě, že bude jeho kasační stížnosti ve věci jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu vyhověno. Zároveň stěžovatel uvádí, že dne 12. 7. 2023 měl podat třetí žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, přičemž v případě nepřiznání odkladného účinku nebude moci v tomto řízení uplatňovat svá procesní práva. V řízení před krajským soudem pak stěžovatel doložil řadu fotografií sebe a své rodiny a čestná prohlášení rodinných příslušníků, v nichž rodinní příslušníci potvrzují vazby stěžovatele na ČR. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zároveň dle stěžovatele nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť jediným stěžovatelovým prohřeškem byl jeho několikátýdenní neoprávněný pobyt na území ČR.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatovala, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem na tom, aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří respektují a dodržují právní předpisy. V případě stěžovatele bylo vydáno nejmírnější opatření, které pro něj nemá žádné negativní dopady do budoucna. Soukromé a rodinné vazby stěžovatele byly zhodnoceny v rámci správního řízení, přičemž správní orgány došly k závěru, že tyto skutečnosti nejsou překážkou ve vycestování stěžovatele. Poté, co si stěžovatel vyřídí příslušné oprávnění k pobytu, nic mu nebude bránit v tom, aby pobýval v ČR se svou rodinou. Stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen, proto není nezbytné, aby po dobu řízení o ní pobýval na území ČR.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že právní účinky rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území České republiky by představovaly pro stěžovatele citelnou újmu, neboť jeho nucené vycestování by nepochybně zasáhlo do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života vzhledem k tomu, že na území ČR dlouhodobě žijí jeho rodiče a sourozenci, přičemž dvě jeho sestry jsou občanky České republiky. Stěžovatel má na území ČR také svou manželku, českou státní občanku, k čemuž Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že otázka, zda byl sňatek mezi stěžovatelem a jeho manželkou uzavřen účelově, není předmětem posouzení soudu při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť tato otázka je klíčová pro posouzení merita věci stěžovatele vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Azs 237/2022, v níž dosud nebylo rozhodnuto. Pro účely rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy Nejvyšší správní soud musel vyjít z předpokladu, že stěžovatel má na území České republiky rovněž manželku, občanku České republiky, s níž uzavřel sňatek již v roce 2019 a žijí spolu dle jeho tvrzení ve společné domácnosti. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměřování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout právními následky rozhodnutí krajského soudu a správních orgánů, a případné újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by došlo k odložení účinků těchto rozhodnutí. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože existuje reálné nebezpečí, že by ještě předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti, resp. i o kasační stížnosti vedené pod sp. zn. 5 Azs 237/2022, musel opustit území České republiky, kde dlouhodobě žije a kde má osobní a rodinné vazby. V zemi původu naopak stěžovatel dle svého tvrzení kromě svých prarodičů žádné vazby nemá. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku rozhodnutí krajského soudu a správních orgánů byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o níž navíc není Nejvyššímu správnímu soudu nic známo.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V této otázce Nejvyšší správní soud dospěl v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení

veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

[11] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatel na území ČR pobýval určitou dobu neoprávněně, nicméně nebyl na území České republiky soudně trestán a z obsahu spisu nevyplývá žádná indicie svědčící o tom, že by se zde dopouštěl jakékoliv trestné činnosti. Z pobytové historie stěžovatele rovněž neplyne, že by setrvání stěžovatele na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti ohrožovalo bezpečnost státu, životy či zdraví osob, které zde pobývají, nebo jiné obdobně významné hodnoty. Je pravdou, že uložení povinnosti opustit území ČR představuje zásah méně intenzivní než správní vyhoštění, neboť s ním není spojen zákaz vstupu na území členských států Evropské unie na určitou dobu, nicméně Nejvyšší správní soud má za to, že vzhledem k rodinným vazbám stěžovatele hrozí stěžovateli, resp. i jeho rodinným příslušníkům, již uložením samotné povinnosti opustit území členských států EU v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti újma, která svou intenzitou převyšuje míru rizika ohrožení veřejného zájmu spojenou s přiznáním odkladného účinku, a tedy s dalším dočasným setrváním stěžovatele na území České republiky do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že krajský soud v předcházejícím řízení zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby. Přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu by tedy za dané situace nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované, a vzhledem k tomu, že odvolání proti rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území nemá dle § 170 odst. 1 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek, pozastavil zdejší soud rovněž právní účinky rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. července 2023

JUDr. Jakub Camrda

předseda senátu